

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1195
Ημερομ. Κατάθεσης: 17/11/2025

Αρετή Ι. Παπαϊωάννου
Βουλευτής (Β' Θεσσαλονίκης)

e-✉: aretipapaioannou@parliament.gr

✉ | Βουλής 4 | 1^{ος} όροφος | Γραφείο 101 | Αθήνα, 10562

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 16 Νοεμβρίου 2025

Προς: Την Υπουργό Πολιτισμού, κα Στυλιανή Μενδώνη

Θέμα: «Ελλείψεις και ανάγκες εκσυγχρονισμού του εθνικού πλαισίου για τη διαχείριση των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO»

Κυρία Υπουργέ,

Το Ελεγκτικό Συνέδριο συνέταξε τον Φεβρουάριο 2025 Επίσκόπηση με θέμα: **«Πλαίσιο Διαχείρισης και Καθεστώς Χρηματοδότησης των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO στην Ελλάδα»¹.**

Ο χαρακτηρισμός «Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO» (ΜΠΚ) απονέμεται σε μνημεία, κτίσματα και τοποθεσίες, τα οποία διακρίνονται παγκοσμίως για την ιστορική, πολιτιστική, καλλιτεχνική και περιβαλλοντική σημασία τους. Σύμφωνα με την Επίσκόπηση, η Ελλάδα διαθέτει σήμερα 19 ΜΠΚ, εκ των οποίων τα 17 είναι πολιτιστικά και τα 2 μεικτά. Κανένα **ελληνικό φυσικό μνημείο δεν έχει ενταχθεί στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς** μέχρι σήμερα, και η χώρα μας δεν έχει αξιοποιήσει τους ιδιαίτερους περιβαλλοντικούς θησαυρούς που διαθέτει. Μόνο **3 από τα δεκαεννέα 19 ελληνικά ΜΠΚ διαθέτουν εγκεκριμένο Διαχειριστικό Σχέδιο.**

¹<https://www.elsyn.gr/sites/default/files/%CE%9C%CE%9D%CE%97%CE%9C%CE%95%CE%99%CE%91%20%CE%A0%CE%91%CE%93%CE%9A%CE%9F%CE%A3%CE%9C%CE%99%CE%91%CE%A3%20%CE%9A%CE%9B%CE%97%CE%A1%CE%9F%CE%9D%CE%9F%CE%9C%CE%99%CE%91%CE%A3%20%CE%A4%CE%97%CE%A3%20%CE%9F%CE%A5%CE%9D%CE%95%CE%A3%CE%9A%CE%9F-%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%83%CE%BA%CF%8C%CF%80%CE%B7%CF%83%CE%B7.pdf>

Αρετή Ι. Παπαϊωάννου

Βουλευτής (Β' Θεσσαλονίκης)

e-✉: aretipapaioannou@parliament.gr

✉ | Βουλής 4 | 1^{ος} όροφος | Γραφείο 101 | Αθήνα, 10562

Σειρά διαπιστώσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο αναδεικνύουν **σημαντικά θεσμικά και οργανωτικά ελλείμματα** που περιορίζουν την αποτελεσματικότητα του ελληνικού μηχανισμού διαχείρισης και ανάπτυξης των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Συγκεκριμένα:

- Ο **Ενδεικτικός Κατάλογος της Ελλάδας** επικαιροποιήθηκε τελευταία φορά το 2014, κατόπιν προτάσεων της από 2012 συσταθείσας Διυπουργικής Ομάδας Εργασίας, ενώ οι Κατευθυντήριες Οδηγίες της UNESCO προβλέπουν **αναθεώρηση ανά δεκαετία**.
- Δεν υφίσταται **ειδική υπηρεσία** στο Υπουργείο Πολιτισμού με αποκλειστική αρμοδιότητα τον συντονισμό, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των ΜΠΚ.
- Η **αποσπασματική στελέχωση** με προσωπικό ΙΔΟΧ, μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων, δεν διασφαλίζει θεσμική συνέχεια και διοικητική συνέπεια.
- Η **Ελληνική Εθνική Επιτροπή για την UNESCO** παραμένει υποστελεχωμένη (με μόνο 4 υπαλλήλους), χωρίς Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, κατά παράβαση των προβλέψεων του Καταστατικού Χάρτη των Εθνικών Επιτροπών.
- Παρά τη δραστηριοποίηση πολυάριθμων **ομίλων UNESCO**, απουσιάζει **ειδικό νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας** τους, με συνέπεια τον κίνδυνο χρήσης του ονόματος και λογοτύπου του Οργανισμού χωρίς έλεγχο.
- Ενώ μόλις **3 από τα 19** εγγεγραμμένα ελληνικά ΜΠΚ διαθέτουν εγκεκριμένα **Διαχειριστικά Σχέδια**, δεν υπάρχει σαφές θεσμικό πλαίσιο για την κατάρτιση, έγκριση και αξιολόγησή τους.
- Η **έλλειψη μηχανισμών παρακολούθησης και αξιολόγησης** (με δείκτες και περιοδικές εκθέσεις) επηρεάζει αρνητικά τη συνοχή και αποτελεσματικότητα της εθνικής πολιτικής.
- Η **έλλειψη ενιαίου μητρώου και κεντρικού φορέα εποπτείας** προκαλεί κατακερματισμό της πληροφορίας και δυσχεραίνει τη στρατηγική αξιοποίηση των χρηματοδοτήσεων.

Αρετή Ι. Παπαϊωάννου

Βουλευτής (Β' Θεσσαλονίκης)

e-✉: aretipapaioannou@parliament.gr

✉ | Βουλής 4 | 1^{ος} όροφος | Γραφείο 101 | Αθήνα, 10562

- Παρά τα σημαντικά **έσοδα άνω του 1,2 δισ. ευρώ** από εισιτήρια αρχαιολογικών χώρων την τελευταία 25ετία (εξαιρουμένων των μουσείων), δεν έχει διασφαλιστεί η διαφανής ανακατεύθυνσή τους στη συντήρηση και ανάδειξη των ΜΠΚ.
- Τέλος, η **περιορισμένη επισκεψιμότητα** λόγω της ελλιπούς προβολής ορισμένων ΜΠΚ, καθιστούν αναγκαία τη χάραξη πολιτικής που θα τα εντάσσει ενεργά στη σύγχρονη κοινωνική και τουριστική ζωή.

Επειδή η ένταξη πολιτιστικών μνημείων μιας χώρας στον Κατάλογο επενεργεί ευεργετικά, όχι μόνον στα εγγεγραμμένα σε αυτόν μνημεία, αλλά και στο σύνολο των πολιτιστικών μνημείων αυτής.

Επειδή ο χαρακτηρισμός ενός μνημείου, ως παγκόσμιας κληρονομιάς, επιφέρει πολλαπλασιαστικά οφέλη στην οικονομία και την κοινωνία.

Επειδή παρά τους ιδιαίτερους περιβαλλοντικούς θησαυρούς που διαθέτει, η Ελλάδα δεν έχει ακόμη εντάξει στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς κανένα φυσικό μνημείο.

Επειδή καθίσταται αναγκαία η συνολική επικαιροποίηση του εθνικού θεσμικού πλαισίου για την προστασία και διαχείριση των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς, σε συμμόρφωση με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας.

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

1. Προτίθεται το Υπουργείο Πολιτισμού να προβεί άμεσα στη συγκρότηση νέας Διυπουργικής Ομάδας Εργασίας για την επικαιροποίηση του Ενδεικτικού Καταλόγου Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς, σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Οδηγίες της UNESCO;
2. Σχεδιάζεται η σύσταση ειδικής υπηρεσιακής δομής, με αρμοδιότητα τη διαχείριση, παρακολούθηση και προώθηση των ΜΠΚ;

Αρετή Ι. Παπαϊωάννου

Βουλευτής (Β' Θεσσαλονίκης)

e-✉: aretipapaioannou@parliament.gr

✉ | Βουλής 4 | 1^{ος} όροφος | Γραφείο 101 | Αθήνα, 10562

3. Προβλέπεται η ενίσχυση της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την UNESCO, με την έγκριση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και την αναγκαία στελέχωσή της;
4. Προτίθεται το Υπουργείο να θεσπίσει κανονιστικό πλαίσιο για τη λειτουργία των ομίλων UNESCO, προκειμένου να διασφαλιστεί η νομιμότητα και η προστασία του ονόματος και του λογοτύπου του Οργανισμού;
5. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η εκπόνηση και θεσμική κατοχύρωση των Διαχειριστικών Σχεδίων για τα εγγεγραμμένα ΜΠΚ και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσής τους;
6. Προτίθεται η Κυβέρνηση να δημιουργήσει μηχανισμό ενιαίας παρακολούθησης και αξιολόγησης των ΜΠΚ, με δείκτες προόδου, περιοδικές εκθέσεις και ενιαία βάση δεδομένων;
7. Ποιο είναι το συνολικό ύψος των εσόδων από τους αρχαιολογικούς χώρους την τελευταία πενταετία και ποιο ποσοστό έχει διατεθεί για έργα συντήρησης και ανάδειξης ΜΠΚ;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αρετή Ι. Παπαϊωάννου
Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης